

Přehled vzdělávací podpory učitelů VDO

1. Přehled zdrojů podpory našich organizací (programy, weby, materiály ...)

Trénink koordinátora parlamentu I.

TKP I. (JAK ZAČÍT, ABYCHOM BRZO NESKONČILI)

Všechny tři semináře TKP jsou ucelenou komplexní nabídkou podporující kantory, kteří mají na starosti žákovský parlament. Jsou provázané s metodikami Žákovský parlament I. - III.

Rady a tipy:

- jak si zajistit podporu vedení
- inspirace z praxe (metody, aktivity, usazení ve školním životě, úspěšné projekty)

Metodika:

- založení parlamentu (přenastavení dosavadního fungování)
- nastavení podmínek pro bezproblémové fungování parlamentu

Trénink:

- plánování činností na školní rok

Zkušenosti účastníků:

"Jste zábavní a fundovaní-pochvala. Díky za vstřícný a profesionální přístup. Bylo to inspirující. Jste sympatičtí a profesionální - příjemně a užitečně strávený čas. Hezký tandem. Nebylo to promarněné dopoledne. Děkuji za vaši práci a milý přístup. Zajímavé prostředí" (citováno z hodnotících dotazníků)

Charakter kurzu: celodenní seminář

Rozsah: 8 hodin

Základní cena: 2 100 Kč / účastník

Zvýhodněná cena: 4500 Kč za tři najednou objednané semináře!!! 3400 Kč za dva najednou objednané semináře

V ceně je zahrnuto: metodika Žákovský parlament I. pro koordinátora, práce lektora, technické a materiálové vybavení, občerstvení účastníků (pouze u seminářů konaných v Praze v sídle GEMINI) a doprava lektora (u seminářů konaných mimo Prahu). **Minimální počet účastníků** v Praze je 6 a mimo Prahu 10.

Trénink koordinátora parlamentu II.

TKPII. (JAK VYBRAT ZÁSTUPCE TŘÍD A UDĚLAT Z NICH DOBRÝ TÝM)

Všechny tři semináře TKP jsou ucelenou komplexní nabídkou podporující kantory, kteří mají na starosti žákovský parlament. Jsou provázané s metodikami Žákovský parlament I. - III.

Jak vybrat zástupce tříd a udělat z nich dobrý tým:

Rady a tipy:

- jak uspořádat volby
- příklady různých volebních systémů uplatňovaných na školách
- spolupráce se třídními učiteli

Metodika:

- práce s rolemi v parlamentu
- tvorba ústavy

Trénink:

- formulování funkčních pravidel společné práce v parlamentu

Zkušenosti účastníků (citace z hodnotících dotazníků):

"Naučila jsem se spousty nových námětů a metodických kroků, jak vést konkrétně žákovský parlament, jak to lépe zvládnout organizačně a jak si obhájit názor. Zaujalo mě také kolegiální poradenství."

"V praxi nejvíce využiju: Organizaci voleb, zapojení rodičů a veřejnosti. Ústava další konkrétní náměty a techniky. Vše, co jsem se zde dnes dověděla a naučila a prožila si."

Charakter kurzu: celodenní seminář

Rozsah: 8 hodin

Základní cena: 2 100 Kč / účastník

Zvýhodněná cena: 4500 Kč za tři najednou objednané semináře!!! 3400 Kč za dva najednou objednané semináře

V ceně je zahrnuto: metodika Žákovský parlament II. pro koordinátora, práce lektora, technické a materiálové vybavení, občerstvení účastníků (pouze u seminářů konaných v Praze v sídle GEMINI) a doprava lektora (u seminářů konaných mimo Prahu). **Minimální počet účastníků** v Praze je 6 a mimo Prahu 10.

Trénink koordinátora parlamentu III.

TKPIII. (JAK VÉST ZASEDÁNÍ, ABY NÁS TO BAVILO)

Všechny tři semináře TKP jsou ucelenou komplexní nabídkou podporující kantory, kteří mají na starosti žákovský parlament. Jsou provázané s metodikami Žákovský parlament I. - III.

Jak vést zasedání, aby nás to bavilo:

Rady a tipy:

- jak pracovat se skupinou
- inspirace z praxe

Metodika:

- cílené propagování činnosti
- co je a co není demokratické rozhodování

Trénink:

- vedení aktivit a udělování zpětné vazby

Charakter kurzu: celodenní seminář

Rozsah: 8 hodin

Základní cena: 2 100 Kč / účastník

Zvýhodněná cena: 4500 Kč za tři najednou objednané semináře!!! 3400 Kč za dva najednou objednané semináře

V ceně je zahrnuto: metodika Žákovský parlament III. pro koordinátora, práce lektora, technické a materiálové vybavení, občerstvení účastníků (pouze u seminářů konaných v Praze v sídle GEMINI) a doprava lektora (u seminářů konaných mimo Prahu). **Minimální počet účastníků** v Praze je 6 a mimo Prahu 10.

Žákovský parlament v životě školy

Jak na to, aby žákovský parlament efektivně fungoval?

Anotace:

Seminář je určen pedagogickému sboru jedné školy. Jeho smyslem je pomoci vedení a koordinátorovi žákovského parlamentu v motivaci ostatních kolegů a k nastavení spolupráce se třídními učiteli.

Seminář je určen pedagogickému sboru jedné školy. Jeho smyslem je pomoci vedení a koordinátorovi žákovského parlamentu v motivaci ostatních kolegů, kteří by měli činnost parlamentu či žákovské rady na škole respektovat a podporovat. Náplň semináře se také zaměřuje na vytvoření spolupráce mezi třídními učiteli a žákovským parlamentem a vytvoření plánu spolupráce koordinátora s dalšími kolegyněmi a kolegy na škole.

Charakter kurzu: celodenní seminář

Rozsah: 4 hodiny (4 x 60 minut)

Cena: 9 500 Kč / škola + doprava lektora s vybavením a materiály (10 Kč / 1 Km)

V ceně je zahrnuto: práce lektora a občerstvení (pouze u seminářů konaných v Praze v sídle GEMINI)

Šťastný koordinátor

Chcete vědět, jak spojit náročnou práci koordinátora s osobní vyrovnaností?

Role koordinátora žakovského parlamentu a učitele vůbec může být někdy docela náročná. Co můžeme dělat pro to, abychom tuto roli zvládali s radostí anebo alespoň bez vrásek?

Cílem semináře je nabídnout koordinátorům žakovských parlamentů a dalším zájemcům z řad učitelů **konkrétní techniky, které jim pomůžou zvládat náročné situace, se kterými se v roli koordinátora ve škole setkávají.** Jde především o časový stres, nepřízeň některých kolegů, odpočinek a relaxaci, prevenci pracovního vyhoření a další témata.

Atmosféra semináře je netradiční - příjemná, relaxační, voňavá, pro duši i tělo příjemná...

Motto: "Co můžete změnit - změňte. Co nemůžete změnit - na to změňte úhel pohledu."

Charakter kurzu: celodenní seminář

Rozsah: 8 hodin

Základní cena: 2 100 Kč / účastník

Zvýhodněná cena: 4500 Kč za tři najednou objednané semináře!!! 3400 Kč za dva najednou objednané semináře

V ceně je zahrnuto: metodické materiály, čokoládové bonbony, odreagování, práce lektora, technické a materiálové vybavení, občerstvení účastníků (pouze u seminářů konaných v Praze v sídle GEMINI) a doprava lektora (u seminářů konaných mimo Prahu). **Minimální počet účastníků** v Praze je 6 a mimo Prahu 10.

Kreativní demokratická škola

Chcete zpestřit činnost žákovského parlamentu? Nebo byste rádi zorganizovali soutěž mezi třídami o nejlepší návrh řešení lokálního problému? Seznamte se s materiálem Kreativní demokratická škola.

Anotace:

Na semináři se seznámíte názorně s obsahem celé sady Kreativní demokratická škola. Metodicky sestává práce s tímto materiálem ze čtyř hlavních kroků: 1. Volby a tréninku třídních či školních radních, 2. Simulační hra Vizionáři, 3. Příprava kampaně, 4. Realizace občanského dne. Při práci s ní se totiž vybraná skupina žáků snaží pojmenovat lokální problém na úrovni školy či obce, navrhnout jeho řešení, toto řešení analyzovat, připravit pro něj kampaň a případně s dostatečnou podporou jej začít realizovat. Společně také identifikujeme, v jakém rozsahu a s jakou skupinou žáků se do práce pustit, zda se členy parlamentu, jednou či více třídami, akční skupinkou různých žáků apod. V případě zapojení více tříd ze školy je materiál výborný pro podporu celoškolské soutěže a práce třídních a zviditelnění školy v obci. Materiál je adaptací britské metodiky „Future city game“ a vznikl ve spolupráci s Centrem pro komunitní práci západní Čechy.

Charakter kurzu: půldenní seminář

Rozsah: 4 hodiny (4 x 60 minut)

Základní cena: 2100 Kč / účastník

Zvýhodněná cena: 1 500 Kč jako součást balíčku tří seminářů (tj. 4500 Kč za 3 semináře)

V ceně je zahrnuto: V rámci semináře dostanete krabičku plnou metodických pokynů, karet pro žáky a příkladů dobré praxe.

Žákovský parlament pro nejmenší

TRÉNINK KOORDINÁTORA PARLAMENTU NA I. STUPNI!!!

Chcete mít parlament na prvním stupni a přemýšlíte, jak jej pojmout a sladit s druhostupňovým?

Seminář určený kantorům, kteří zkoušejí začít se zapojováním těch nejmenších žáků anebo to teprve plánují. Doporučujeme tento seminář absolvovat jako doplněk k intenzivnímu Tréninku koordinátora parlamentu I. (základní souvislosti a metody práce se žákovským parlamentem zde nebudou v programu již obsaženy).

Seminářem nás provedou tři otázky:

Proč zapojovat do života školy již nejmenší žáky? (co to škole a žákům přinese);

Co již mohou malé děti dokázat? (příklady projektů);

Jak jim k tomu můžeme pomoci? (jaké podmínky vytvořit; co se nejprve musíme naučit; co dělat ve třídě; metody pro prvostupňový parlament; jak se společně rozhodujeme; jak pořádáme akce atd.)

Charakter kurzu: celodenní seminář

Rozsah: 8 hodin

Základní cena: 2 100 Kč / účastník

Zvýhodněná cena: 4500 Kč za tři najednou objednané semináře!!! 3400 Kč za dva najednou objednané semináře

V ceně je zahrnuto: metodické materiály, práce lektora, technické a materiálové vybavení, občerstvení účastníků (pouze u seminářů konaných v Praze v sídle GEMINI) a doprava lektora (u seminářů konaných mimo Prahu). **Minimální počet účastníků** v Praze je 6 a mimo Prahu 10.

Vítr do plachet parlamentu

Anotace:

Zážitkový kurz zaměřený na žákovské parlamenty hledající novou energii do své činnosti či žákovské parlamenty nově vznikající.

Kurz je zaměřen na stmelení členů žákovského parlamentu, jak mezi sebou navzájem, tak s koordinátorem parlamentu z řad učitelů. Vedle aktivit zaměřených na rozvoj spolupráce je důležitou součástí celého programu také posilování a rozvoj konkrétních dovedností jednotlivců i skupiny vyplývajících ze vstupní analýzy. Výstupem z těchto činností je příprava konkrétního plánu, který pomůže parlamentu posílit slabá místa a reagovat na problémy, s nimiž se při své činnosti setkává.

Charakter kurzu: výjezdní kurz pro koordinátory parlamentu a parlament

Rozsah: 3 dny vcelku (cca 30 hodin programu)

Cena: 575 - 865 Kč / účastník (v závislosti na počtu účastníků)

V ceně je zahrnuto: lektorné, materiálové vybavení a produkce kurzu

Trénink dovedností členů žákovského parlamentu

Anotace:

Kurz zaměřený na seznámení žáků s dovednostmi nezbytnými pro efektivní činnost žákovského parlamentu s důrazem na intenzivní trénink v modelových situacích.

Kurz představuje vyváženou kombinaci technik na vzájemné poznání členů parlamentu a koordinátora. Cílem je nácvik a prohloubení společných dovedností jako je: vedení schůzek, časové rozvržení setkání, pořizování zápisu, delegování odpovědnosti za úkoly, plánování činnosti parlamentu, formulace cílů, způsoby rozhodování, vyhodnocování společné činnosti aj.

Během tréninku vybraných dovedností vstupují žáci do modelových situací, které následně reflektují a navrhují možná zlepšení.

Charakter kurzu: výjezdní kurz pro žákovský parlament/radu

Rozsah: 3 dny vcelku (cca 30 hodin programu)

Cena: 575 - 865 Kč / účastník (v závislosti na počtu účastníků)

V ceně je zahrnuto: lektorné, materiálové vybavení a produkce kurzu

Kamarádíme se s třídním

Anotace:

Specializovaný programový blok připojitelný k libovolnému výjezdnímu kurzu se třídou, zaměřený na rozvíjení osobního vztahu dětí a třídního učitele, prohlubování vzájemného poznání, důvěry, respektu a autority.

Aktivity využívají zážitkové pedagogiky k tomu, aby různými fyzicky náročnými, kreativními i diskuzními programy pomáhali budovat funkční vztah mezi dětmi a pedagogem. Žáci a třídní učitel formulují, co to znamená respektovat se navzájem a v modelové situaci budou tento respekt trénovat a prohlubovat. Žáci a třídní učitel se seznámí s různými typy autority, formulují její smysl, význam, výhody a nevýhody. Uvedou příklady ze svého běžného života. Žáci formulují očekávání a přání, která mají směrem k třídnímu učiteli a naopak třídní učitel formuluje očekávání a přání, která má směrem ke své třídě. Společně pak najdou strategii a plán, jak spolu co nejlépe vycházet v běžném školním životě.

Charakter kurzu: Programový blok připojitelný k libovolnému výjezdnímu kurzu se třídou a třídním učitelem

Rozsah: 1 den (cca 10 hodin programu)

Cena: 165 - 245 Kč / účastník (v závislosti na počtu účastníků)

V ceně je zahrnuto: lektorné, materiálové vybavení a produkce kurzu

Na svém místě

Anotace:

Výjezdní zážitkový kurz specializovaný na práci s rolemi a pozicemi ve skupině, chápání sebe v souvislostech a přijímání zodpovědnosti za své postavení.

Žáci se seznámí s pojmy sociální role a pozice, vyjmenují jaké různé role a pozice ve třídě mohou existovat a určí ty, které vnímají ve své třídě. Seznámí se také se základy skupinové dynamiky a z této perspektivy zreflektují dění na kurzu nebo v konkrétní aktivitě. Žáci každý sám za sebe formulují svou představu o tom, jakou roli či pozici by ve skupině rádi zastávali a diskutují o tom se spolužáky. Pak vytvoří

společnou strategii toho, jak v běžném školním životě co nejvíce vycházet vstříc těmto představám a vytvářet tak příjemné a pozitivní prostředí pro všechny.

Charakter kurzu: Výjezdní kurz pro třídu a třídního učitele

Rozsah: 2 dny (cca 20 hodin programu)

Cena: 410 - 615 Kč / účastník (v závislosti na počtu účastníků)

V ceně je zahrnuto: lektorné, materiálové vybavení a produkce kurzu

Vzdělávací materiály

Soubor aktivit pro žákovský parlament

Soubor aktivit pro práci se žákovským parlamentem. Aktivita jsou provázány s metodickým textem, který Vám pomůže naplánovat a realizovat jednotlivé kroky od založení parlamentu, přes propagaci, přípravu voleb, trénink zástupců až po hodnocení. Soubor vychází z britských materiálů, které jsme adaptovali ve spolupráci s organizací School Councils Wales.

Cena: Soubor je samostatně neprodejný, je součástí materiálů k semináři Trénink koordinátora parlamentu I.

POLITEIA - Základní verze

Vzdělávací materiály POLITEIA jsou určeny pro třídní učitele, učitele občanské výchovy a koordinátory žákovských parlamentů. Sada sestává z metodiky, pracovních listů a sebehodnotících formulářů pro žáky, metodik k jednotlivým listům pro učitele, animovaných příběhů na DVD a jejich komiksově verze na papíře.

Ukázky animací, pracovních listů a metodik naleznete na www.politeia.cz

Cena:

540 Kč základní verze (AKČNÍ NABÍDKA!) + 90 Kč (poštovné, balné).

Lekce ke stažení zdarma

Nezapomeňte se jednou za čtrnáct dní podívat k nám na stránky a stáhnout si ZDARMA novou lekci či aktivitu k tématům "demokracie", "žákovské parlamenty" apod...

POLITEIA - Rozšířená verze (se seminářem)

Vzdělávací materiály **POLITEIA** jsou určeny pro **třídní učitele, učitele občanské výchovy a koordinátory žákovských parlamentů**. Sada sestává z metodiky, pracovních listů a sebehodnotících formulářů pro žáky, metodik k jednotlivým listům pro učitele, animovaných příběhů na DVD a jejich komiksově verze na papíře.

Rozšířená verze obsahuje aktualizovanou metodiku, soubor zkušeností dalších deseti partnerských škol, karty s otázkami k reflexi lekce s každým pracovním listem.

Ukázky animací, pracovních listů a metodik naleznete na www.politeia.cz

Cena:

1500 Kč rozšířená verze (v ceně je zahrnut i čtyřhodinový kurz s ukázkami modelových lekcí) + 90 Kč (poštovné, balné).

POLITEIA - Rozšířená verze (bez semináře)

Vzdělávací materiály **POLITEIA** jsou určeny pro **třídní učitele, učitele občanské výchovy a koordinátory žákovských parlamentů**. Sada sestává z metodiky, pracovních listů a sebehodnotících formulářů pro žáky, metodik k jednotlivým listům pro učitele, animovaných příběhů na DVD a jejich komiksově verze na papíře.

Rozšířená verze obsahuje aktualizovanou metodiku, soubor zkušeností dalších deseti partnerských škol, karty s otázkami k reflexi lekce s každým pracovním listem.

Ukázky animací, pracovních listů a metodik naleznete na www.politeia.cz

Cena:

1200 Kč rozšířená verze + 90 Kč (poštovné, balné)

Web

www.cedu.cz

Přehled jiných (kvalitních) akreditovaných organizací, včetně vysokých škol (případně jejich programů)

Přehled www adres center poskytujících vzdělávání v oblasti VDO

Masarykova Univerzita – Centrum občanského vzdělávání

<http://www.obcanskevzdelavani.cz/>

Odborné studie

Meze politické účinnosti: vzdělávání občanů pro demokratickou společnost

"Můžete to zkusit a měnit věci, ale v podstatě se budete jen cítit špatně, že se o něco pokoušíte. Oni ani nechtěli slyšet, co jsem říkal. Nezajímá je to."

Jaký je rozdíl? Mapování výstupů občanské participace

Studie Centra vývoje a výzkumu občanství (Development Research Centre on Citizenship) byla publikována v rámci desetiletého výzkumu občanské participace ve více než 20 zemích světa a odpovídá na otázku, zdali občanská participace vede ke konkrétním změnám na úrovni jednotlivce i státu.

Participativní občanství v Evropské unii

Studie vedená dr. Bryony Hoskins ze Southamptonské univerzity se zabývala způsoby a rozsahem, jak se lidé v Evropě aktivně podílejí na životě společnosti, komunity a politiky, a zároveň také usilovala o nalezení faktorů, které jim v tom brání. Výsledky potvrdily vzájemnou souvislost mezi participativním občanstvím, ekonomickou konkurenceschopností a sociální kohezí.

Publikace

Jak mohou všichni učitelé podpořit výchovu k občanství a lidským právům: rámec pro rozvoj kompetencí

Přeložená publikace Rady Evropy.

Příručka určuje hlavní kompetence, které učitelé potřebují k zavedení výuky demokratického občanství a lidských práv do tříd, škol i širší komunity. Je určena všem učitelům (nejen občankářům, ale i pedagogům ostatních předmětů) a školitelům působícím v institucích vyššího školství nebo v zařízeních zaměřených na vzdělávání před zahájením pedagogické praxe a v jejím průběhu.

Publikaci si můžete stáhnout [stáhnout v PDF](#), tištěnou verzi lze zdarma objednat prostřednictvím online formuláře.

Politika do školy patří

Politika je nedílnou součástí života v demokracii a schopnost se v ní orientovat jsou nezbytnou dovedností každého občana. Přesto však bývají politická témata na školách tabu, učitelé se jim vyhýbají a nemluví o nich. Mladí lidé tak zůstávají izolováni od politických debat a často vstupují do občanského života zcela nepřipraveni. Předkládaná publikace vysvětluje, proč je žádoucí o politických a kontroverzních tématech ve třídě hovořit a nabízí několik jednoduchých rad a postupů, jak s takovými tématy pracovat ve výuce. Obsahuje rovněž příklad vývoje konkrétní lekce na aktuální téma.

Publikaci si můžete stáhnout [stáhnout v PDF](#), tištěnou verzi lze zdarma objednat prostřednictvím online formuláře.

Vzděláváním k demokracii: Podklady k výchově k demokratickému občanství a k výchově k lidským právům pro učitele

Přeložená publikace Rady Evropy.

Příručka je oporou učitelům a praktikům v oblasti výchovy k demokratickému občanství a výchovy k lidským právům (VDO/VLP). Zabývá se klíčovými otázkami spojenými s VDO a VLP včetně kompetencí v oblasti demokratického občanství, cílů a základních zásad VDO/VLP, jakož i celým přístupem školy k výchově k demokracii a k výchově k lidským právům.

Příručka je prvním dílem ze sady metodických materiálů VDO/VLP. Příručku si můžete [stáhnout v PDF](#), tištěnou verzi lze zdarma objednat prostřednictvím online formuláře.

Slovník pojmů k výchově k demokratickému občanství

Přeložená publikace Rady Evropy.

Účelem tohoto slovníku je objasnit nuance pojmů používaných ve výchově k demokratickému občanství a přispět tak k šíření VDO v členských státech Rady Evropy. Nejedná se o vyčerpávající výklad termínů souvisejících s VDO, nicméně použitá terminologie vyjadřuje současné mínění a názory obsažené v celé řadě dokumentů Rady Evropy. Slovník tudíž nenabízí přesné definice, ale spíše stručně předestře daný pojem a jeho vztah k VDO.

Slovník si můžete [stáhnout v PDF](#), tištěnou verzi lze zdarma objednat prostřednictvím online formuláře.

Charta Rady Evropy o výchově k demokratickému občanství a lidským právům

Přeložená publikace Rady Evropy.

Kapesní verze Doporučení CM/Rec(2010)7, které přijali ministři zahraničí a zástupci 47 členských zemí Rady Evropy na 120. zasedání Rady ministrů. Charta je výsledkem několikaletého vývoje a nemá závazný charakter.

Je však odrazovým můstkem pro rozvoj občanského vzdělávání v Evropě a základem další činnosti Rady Evropy oblasti občanského vzdělávání.

Chartu si můžete [stáhnout v PDF](#), tištěnou verzi lze zdarma objednat prostřednictvím online formuláře.

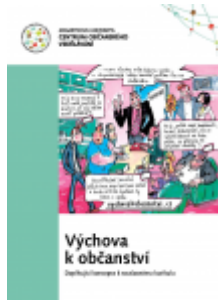
Občanské vzdělávání v kontextu českého školství

Publikace analyzuje stav občanského vzdělávání v České republice. V úvodních částech se zabývá rolí občana v demokratických společnostech, identifikuje žádoucí vlastnosti demokratického občana a na základě výzkumů prokazuje pozitivní přínos občanské angažovanosti. Po shrnutí stavu občanské připravenosti českých žáků publikace vymezuje občanské vzdělávání a analyzuje stav občanského vzdělávání v kontextu českého kurikula. V závěru jsou uvedena doporučení pro další rozvoj občanského vzdělávání a také základní principy, ze kterých musí účinné občanské vzdělávání vycházet. Publikace je doplněna příklady dobré praxe pro občanské vzdělávání.

Analytickou sondu si můžete [stáhnout v PDF](#), tištěnou verzi lze zdarma objednat prostřednictvím online formuláře.

Výchova k občanství: doplňující koncepce k současnému kurikulu

Koncepce vznikla z potřeby reagovat na neuspokojivé výsledky českých žáků v mezinárodním výzkumu výchovy k občanství ICCS z roku 2010. Díky práci na projektu Výchova k občanství (reg. číslo OP VK: CZ.1.07/1.2.00/14.0084) a ve spolupráci se čtyřiceti školami z celé ČR jsme mohli navržené nosné myšlenky a vzdělávací cíle diskutovat s učiteli jak základních, tak středních odborných škol a

gymnází. Pokud tento materiál přinese nejen učitelům podněty k přemýšlení o cílech a smyslu oboru a přispěje k inovaci obsahu výuky s ohledem na moderní pojetí výchovy k občanství, pak splnil svůj účel.

Koncepce je dostupná na portálu Výchova k občanství v on-line verzi. Ilustrovanou verzi je možno stáhnout jako PDF, tištěnou verzi lze zdarma objednat v COV.

Oživení, o.s.

kontakt: Jan Kotecký jan.kotecky@oziveni.cz

- **Přístup k informacím dle zákona č. 106/1999 Sb**
Kdo je povinný subjekt dle zákona o svobodném přístupu k informacím? Jak se správně zeptat? Na jaké informace má občan právo a které informace může Povinný subjekt odmítnout? Musím za poskytnutí informací zaplatit a kolik vlastně? Co dělat když informace není poskytnuta, jak se bránit proti nečinnosti.
časová dotace: 120 - 360 minut
- **Veřejné zakázky pod lupou**
Poradíme, jakým způsobem může občan efektivně kontrolovat veřejné zakázky. Na jaké informace a rozhodovací kroky se mají soustředit, jaké informace jsou veřejně přístupné a na jakých místech, jakým způsobem mohou občané řešit případnou nehospodárnost nebo korupci ve veřejných zakázkách.
časová dotace: 90 minut
- **Radniční periodika (bez cenzury)**
Měla by samospráva vydávat vlastní noviny? Pokud je odpověď ano, jak by měla samospráva zajistit objektivitu a vyváženost zveřejňovaných informací a jak organizovat vydávání periodika co do kompetencí redakční rady a redakce? Seznámíte se konkrétními příklady z praxe a s kodexem dobrého radničního periodika.
časová dotace: 120 minut
- **Střet zájmů a etický kodex**
Kdo je veřejný funkcionář dle zákona o střetu zájmů? Jaké povinnosti je povinen veřejný funkcionář dodržovat? Jak si ověřit dodržování pravidel? Hrozí veřejnému funkcionáři nějaké sankce za porušování zákona? Praktické zkušenosti s kontrolou veřejných funkcionářů. Hlasování zastupitele a střet zájmů.
časová dotace: 90 minut

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **Ochrana oznamovatelů**

Oznamovatelé korupce v českém právním prostředí. Limity současné právní ochrany prostřednictvím zákoníku práce. Dimenze trestněprávního postihu oznamovatele. Příklady dobré praxe. Legislativní návrhy.

časová dotace: 60 - 120 minut

Pražské fórum

kontakt: Alena Rybníčková alena.rybnickova@prazskeforum.cz

- **Watchdog a mediace**

Zkušenosti z pražského magistrátu. Kde hledat tlakové body změn na potřebných místech a jak je vytvářet. Jak se vyhýbat zákopové válce, komunikovat s "druhou stranou" a vytvářet prostor pro diskuzi. Jak zaujmout média. Na co si při tom všem dát pozor, nevzdat se a všechno ve zdraví přežít?

časová dotace: 90 minut

- **Politický happening**

Způsob, jak upozornit na problém. Zasloužená terapie pro aktivisty. Pozvánka k účasti na dění. Komunikace na jiné úrovni. Mediální prostor jako pokračování prostoru veřejného. Ozdravení a úleva pro sdružení, média i čtenáře. Jak to všechno zorganizovat, maximalizovat dopad a ještě si to užít?

časová dotace: 90 minut

Liga lidských práv

kontakt: Katarína Krahulová kkrahulova@llp.cz

- **Diskriminace jako negativní jev v životě člověka**

Diskriminace je, navzdory všeobecnému používání, úzce definovaný právní pojem. Je tedy důležité, aby lidé, kteří s tímto pojmem operují, přesně věděli jeho význam a hlavně jej dokázali identifikovat v praxi. Neméně důležité je vědět, kde lze úpravu diskriminace a rovného zacházení nalézt v právu. Cílem semináře je získat právní i praktické znalosti a dovednosti z oblasti právní problematiky týkající se diskriminace, které povedou ke zvýšení právního vědomí v běžném životě a nabýt znalosti o různých metodách a možnostech řešení diskriminace.

časová dotace: 135 minut

Jan Froněk

kontakt: jan@fronek.info, +420 737 516 245.

- **Jak se připravit na budoucnost bez levné energie?**
Inspirace od hnutí proměny (Transition movement)

„Budoucnost bez ropy může být lepší než současnost, pokud využijeme svou představivost a kreativitu.“ *Rob Hopkins*

*Cílem dnes již celosvětového hnutí „transition movement“ je proměna ze společnosti závislé na globálních zdrojích ropy na společnost soběstačnější a environmentálně odpovědnější. Hnutí proměny můžeme brát jako **radostnou a tvořivou odpověď na problémy současného světa**. Nejedná se však o „hipísácké fantazie“. V rámci interaktivní přednášky se dozvíte, jak se tomuto hnutí podařilo během několika let dosáhnout opravdu působivých praktických výsledků ve zvyšování odolnosti měst a vesnic, především v anglosaských zemích.*

časová dotace: 150 minut

Univerzita Palackého v Olomouci

www.upol.cz

Nové horizonty výchovy k občanství

Sdružení pro výchovu k občanství a demokracii pracuje již řadu let na inovačních programech výuky výchovy k občanství na všech úrovních škol. Minulý rok dovršilo přípravu kurzu **Nové horizonty výchovy k občanství - Kurikulum kurzu pro studenty vysokých škol**, který je určen pro studenty fakult připravujících učitele. Jednalo se o projekt pod metodickým vedením Normy D. Wright z Centra pro občanskou výchovu (Center for Civic Education) z Calabasas v Kalifornii (USA), které s velvyslanectvím USA v Praze a Sdružením pro výchovu k občanství a demokracii (SVOD) již spolupracovalo a několik obdobných projektů vytvořilo nebo aplikovalo na poměry českého vzdělávacího systému.

Proč vznikl takový projekt? Důvodem byla potřeba rozvinout výchovu k občanství z předmětu občanská výchova, občanská nauka a základy společenských věd i do ostatních předmětů vyučovaných na školách a interaktivními metodami prohlubovat občanské kompetence (znalosti, dovednosti a postoje potřebné pro občana). Primárním cílem osmi autorů kurzu (tři z PdF Univerzity Karlovy, tři z PdF Univerzity Palackého, jedna z PdF Ostravské univerzity a jeden student PdF Univerzity Karlovy) bylo nezatěžovat studenty vědomostmi, ale rozvíjet jejich dovednosti a formovat postoje. Dalším záměrem bylo nabídnout interaktivní metody, jak toto vše žákům předávat.

Autoři vycházejí ze svých pedagogických zkušeností z různých stupňů škol a z materiálů interaktivních programů a projektů jako je Projekt „Občan“, Právo na každý den, Základy demokracie, Čtením a psaním ke kritickému myšlení a dalších. Než byl kurz pilotně zkoušen ve školním roce 2000/2001 na PdF UK v Praze, PdF UP v Olomouci, PdF MU v Brně, PdF OU v Ostravě a PdF UJEP v Ústí nad Labem, prošel recenzí 6 odborníků, opět z různých úrovní českého vzdělávacího systému.

Kurz je strukturován do 12 devadesátiminutových, metodicky propracovaných, lekcí (jeden semestr), jejichž centrálním pojmem je občan. Studenti si na základě historických souvislostí definují sami občana, jeho kompetence (lekce 1). Upřesňují význam autority – moci v postavení k občanovi (lekce 2, 3). Dozívají se, co je to distributivní, korektivní a procesní spravedlnost (lekce 4, 5 a 6). V sedmé lekci se zabývají odpovědností. Jak řešit vzniklé (problémové) situace v demokratické (občanské) společnosti naleznou v lekcích 8 a 9. Konstitucionalismus je předmětem zájmu lekce desáté. Předposlední lekce je zaměřena na přípravu výukové hodiny za pomoci metod, které se studenti naučili v předcházejících 10 lekcích. Poslední lekce je věnována evaluaci celého kurzu.

Tento kurz je nabízen studentům fakult připravujících učitele. Studenti mají možnost si zde stáhnout soubor "Nové horizonty výchovy k občanství - Texty pro studenty vysokých škol" v MS Word, který obsahuje materiály potřebné pro práci v kurzu.

Texty kurzu jsou [zde](#) k dispozici ke stažení ve wordu.

Občanská společnost – návod k použití

<http://obcan.ecn.cz>

Monografie

- * DOPITA, Miroslav; HRACHOVCOVÁ, Marie. Výchova k demokracii v transformující se společnosti: sborník příspěvků ze 7. ročníku Letní školy "Výchova k demokracii v transformující se společnosti" pro učitele občanské výchovy a základů společenských věd konané ve dnech 21.-24. srpna 2000 na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2001. 184 s.
- * DOSTÁLOVÁ, Radmila. Výchova k občanství didaktický text pro učitele středních škol. Praha: NS Svoboda, 1997, 217 s.
- * MÜLLER, Karel jr. Češi a občanská společnost. 2. vyd. Praha : TRITON, 2003. 271 s. Filosofická setkávání 26. ISBN 80-7254-387-3.
- * MÜLLER, Karel jr. Stát, demokracie a občanská společnost za 1. republiky. Krnov 16.05.2003 – 17.05.2003. In: JENÍK, Zdeněk, KREJČÍ, Jaroslav (ed.). Česká občanská společnost a modely demokracie v 21. století. Krnov : Literature&Sciences, 2003, s. 129–139. ISBN 80-902981-4-1.
- * ONDRÁČKOVÁ, Jana. Projekt Výchova k občanství pro základní školu. Praha: Český helsinský výbor, 1995. 48 s.
- * PIKE, G., SELBY, D. Globální výchova. Praha: Grada, 1994.
- * PIKE, G., SELBY, D. Hry pro globální výchovu 1, 2. Praha: Portál, 2000.
- * PROCHÁZKOVÁ, Ivana; RAABOVÁ, Eva. Výchova k občanství a demokracii: ukázky úloh a náměty pro výuku občanské výchovy. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001, 52 s.
- * VALENTA, J. Učit se být. Témata a metody pro osobnostní a sociální výchovu. Praha: STROM, 2000.
- * VÝCHOVA k demokracii, konstitucionalismu a občanství: sborník příspěvků z Letní školy pro učitele občanské výchovy a základů společenských věd... konané ve dnech 24.-26.8.1998 v Olomouci. Olomouc: Nakladatelství Univerzity Palackého, 1999. 149 s.

WEBY

www.evropsky-parlament.cz
<http://mladez.senat.cz/senat>
<http://www.obcan.ecn.cz>
<http://portal.gov.cz>
<http://portal.justice.cz>
<http://www.ja-obcan.info>
<http://www.politeia.cz>
<http://www.pomuckyucitele.cz>
www.amnesty.cz
www.partnersczech.cz